

FEJÉRMEGYEI NAPLÓ

Novam epheemeriden, cui titulus „Fejérmegyei Napló“ a vobis institutum ad catholicarum partium propositum movenda, id equidem probamus libenter. (Az általatok III. Leó pápa Zichy Nándor grófhoz 1895. márc. 6-án.)
 katholikusok törekvéseinek előmozdítására „Fejérmegyei Napló“ cím alatt létesített új lapot mi örömmel hely-

Előfizetési árak:

Egészévre 12 korona, félévre 6 korona, negyedévre 3 korona.

Egyes szám ára 10 fillér.

Megjelenik minden kedden, csütörtökön és szombaton este.

Szerkesztőség: Jókai-utca 10.

Kiadóhivatal: DEBRECZENYI GYULA KÖNYVNYOMDÁJA (iskola-utca 4. sz.)

Dr. Steiner Fülöp püspök.

A mitől remegve féltünk, s a minek elmulásáért annyi hű szív imádkozott, az tehát bekövetkezett.

Steiner Fülöp püspök teési nyaralójában ma éjjel meghalt.

A hatalmas, a nagyerejű testet csak megérintette a halál szele, s az a nemes szív, mely épen e napokban a hazának, a keresztény magyar népnek, Krisztus hitének és Egyházának mélységes szeretetében lángolt, izzott és olvadozott, az a szív rögtön megszűnt dobogni.

Katholikus magyarok, a kik e hazában éltek, a kik e megyében hívei, gyermekei voltak, a mikor püspökötök, pásztorotok, atyátok koporsóját szegeztek, vajjon érzitek-e, hogy nagyot veszítettünk, hogy a kik gazdagok voltunk, most szegényekké lettünk, s hogy csillagtalan hideg éjszaka borult ránk, mert leesett és kialudt a mi egünknek életosztó napja?

A katolikus Egyház nehéz és válságos napjaiban kapta meg a püspöki méltóságot.

Akkor vette kezébe a pásztorbotot, mikor Mária országában a keresztény társadalom ezeréves alapjait kezdék megingatni, s a mikor a gúny és rágalom, a kicsinylő megvetés és hazug vádak piszkos sarával dobáltak meg mindenkit, a kinek nem elég, hogy katolikus s magyarnak született, de a hivatás bármely ágában, életével, tetteivel biznyságát is meri adni katolikus magyar voltának, s az Egyház és Krisztus iránt érzett tiszta szeretetének.

Lapozzátok e nehéz napok eddigi, de még be nem tejezett történetét, vizsgáljátok benne egy hitlű katolikusnak érzésével Steiner Fülöpnek püspöki szereplését: a katolikus Egyház s ennek keretében a magyarság örök jogainak védelmezésében mindenütt az elsők, a legbátrabbak és legnagyobbak között fogjátok találni a székesfejérvári egyházmegye főpásztorát.

Ha bérmautakon hűveivel fáradt, ha a szöszékről Isten igéjét hirdette, ha a katolikus magyar tudósok gyűlésein elnökölt, ha mint törvényhozó az ország színe előtt szólt; ha papjaival érintkezett, s a szegényeket gyámolította: mindenkor Krisztusért s az Egyházért s Krisztus Egyházával hűveit, a keresztény Magyarországért fáradt.

A kiknek szíve még be nem rozsdásodott, tudták és tudják, hogy állásához hűven cselekedett s hogy mint püspök és magyar másképp nem cselekedhetett. Csak a konkolyhíntők igyekeztek utját, törekvéseit, sőt még halálus ágyát is a rágalmak és rosszakaratu ráfogások töviseivel kipárnázni.

És ő a támadások ellen sohasem védekezett. Ha fájt is a szíve miattuk, nem engedte magát az egyenes utról eltereltetni, hanem dolgozott és fáradt, lelkesített és áldozott, imádkozott és cselekedett mindazokért, a miket és a kiket az Ur Jézus püspöki méltóságában reá bizott.

Ma pedig már halott. Gyászlobogó és harangzugás hirdeti elmulását s a mi árvaságunkat.

Zokogásunk kíséri vesztét s szívünk mélységes fájdalma. De a míg ravatalánál, sirja szélén érte, örök boldogságáért imádkozunk s buzdítást meritünk életéből, hogy emlékéit tiszteletben tartva, elveinek, az általa hirdetett eszméknek s igazságoknak mindenkor hű és bátor harcosai maradjunk: könnyes szemünk a jövőbe tekintenek s ima kél azért, a ki utána jövend, hogy legyen olyan, mint a milyen volt az, a kit most zokogással temetünk.

Az elhunyt püspök életrajza.

Dr. Steiner Fülöp eredetileg olasz családból származik, a mely e század elején jött Magyarországra, s azóta, mint más honfitársaink, szívből-lélekből lett magyar. Született 1839. évi április hó 28-án Fehéregyházán, Sopromegyében s már gyermekkorában kitünő tehetségeinek adta jelét úgy, hogy mélyen vallásos szülei, a kik már kised-korától csepegtették lelkébe azon legszükségesebb s legszentebb érzelmeket, Vezprémbe küldték iskoláztatni. A nagy tehetségű s páratlan szorgalmu fiura még többen emlékeznek iskolatársai. Első volt az iskolában s az is maradt mindig. Tanulmányait Győrött folytatta, a hol is 1856-ban, szíve vágyát követe, a szelid és jámbor erkölcsű ifju a papnövendékek sorába lépett. Mintán a filozófiai kurzust Győrött kitünő sikerrel elvégezte, püspöke, a boldog emlékü későbbi Simor hercegprímás, felismerve benne a kiváló tehetségeket és a nagytrőri szellemet, felküldte őt a bécsi Pázmáneumba, abba az intézetbe, mely kedves hazánknak már oly sok jeles és nagynevű főpapot adott. A mily sikerrel kezdte tanulmányait, ugyanavval folytatta ott is, s a kitünő növendék csakhamar egy előjárónak, mint tanárának büszkesége lett; s hogy nem érdemtellenül, igazolják indexei, bizonyították társai, kik szelid és igaz papi szellemtől áthatott társukor egész odaadással esüggtek s irányukban tanúsított nemes magaviseletét, a melylyel főképp, mint későbbi főduktor magának mindnyájukat lebilincselte, még most is örömmel emlegetik. Még a negyedik theologiai év folyamán kitünő sikerrel tette le az első szigorlatot.

1863-ban áldozárrá szenteltetvén, Mosonyba küldetett segédlelkészi minőségben, hogy a lelkipásztorokodás nehéz feladatával gyakorlatban megismerkedjék. — Működése azonban, melynek magát lelke egész bevétel szentelte, e téren nem lehetett hosszú tartamu; s tere főpástorra már eleve fontosabb s közzültségének megfelelő állásra szánta volt a fiatal papot. Alig két hónapra kaplankodása után kinevezte őt kis-semináriumi lelki igazgatónak és tanulmányi felügyelőnek Győrbe. A kiváló tehetségű fiatal pap most egymásután tette le a theologiai szigorlatokat, mindmegannyit kitünő sikerrel. Elvégezvén a theologiai doktorátust, 1867-ben a győri nagyszemináriumban az alapvető hittan (dogmatika) és egyháztörténelem tanára lett, s már akkor tudományának, szent életének, szívjóságának s kitünő szónoki képességének olyan híre ment, hogy báró Eötvös József akkori valóság- és közoktatásiügyi miniszter kinevezte a győri jogi főiskola hitszónokává.

1868-ban ismét díszes s a magyar egyházi viszonyokra igen fontos álláson találkoztunk a fiatal egyházi tudóssal; ez évben neveztetett ki a szent Agostouról nevezett bécsi felső papképző intézet magyar tanulmányi igazgatójának. Itteni működését, mely tizenötgy évre terjed s annak a magyar egyházi tudósokra való befolyását legfelsőbb helyen is mindenkor elismerték. Az itéletet ömaga felett az auguszteini magyar direktor nyugodt lélekkel bízta azon igen számos növendékére, a kiket azon idő alatt ott tudományos kiképzetésükben utbaigazított, vezetett, gyámoltott, főképen szent Tamás Summájának tágas mezején. Alig van hazánk-

nak kath. tudományos intézete, kezdve a tudományos egyetemről az utolsó papnevelő intézetig, a melyben egy-egy katedrán egyik-másik növendéke nem ülne, s ezek mind csak dícsérőleg s hálával emlékeznek meg volt direktorokról.

Püspöke közben szentszéki ülnöknek nevezte ki, a római pápa pedig, figyelme nagy érdemeire fordulván, kamarássá tette.

Nem csoda, hogy ekkép nevének híre az országot bejárván, egész nagyváradi is eljutott, melynek boldogemlékü akkori püspöke, Lipovniczky István, a Trefort miniszter által hosszú időn keresztül lefoglalt kanonoki stallumba 1882-ben dr. Steiner Fülöpöt ültette. Ezzel működése más, de nem kevésbé üdvös és hasznos, sőt Nagyváradra nézve bizvást mondhatjuk, fenomenális irányt vett; a mint hogy másrészt a díszes állás az új kanonok nem egy új fényoldalát engedte előtérbe lépni.

Elfoglalván kanonoki állomását, a nagyváradi szeminárium rektora s az erkölcstan és lelkipásztorokodástan (pastoralis) tanára lett. Hogy ily kormányzó s ily tanár mellett a papnevelő-intézet tudományos és erkölesi nivója csak emelkedhetett: azt mindenki egészen természetesnek találja.

A tanítványok — magyarok úgy mint románok — rajongtak mesterökért, de feleleteik is mintegy rigorozum szimba mentek. És ha vannak, a mint hogy vannak a nagyváradi egyházmegyének egyházi szellemben tudományosan képzett papjai, úgy abban dr. Steiner Fülöp kanonoknak jelentékeny része van.

Eme nagyfontosságú elfoglaltsága mellett előjárója lett az elagott papok intézetének is. A szegények pedig ki-bejárt ajtaján, alamizna nélkül senki sem távozott tőle, s azt lehet mondani, mindenét elajándékozta különösen olyan iskoláknak, a hol a szegényebb sorsu nép gyermekeit nevelik. Ő nem szerette a szegénységet, csak önmagánál. Mint kanonok is maga kereste fel a szegényeket s ha neki volt, úgy bizonyára a szegényeknek is juttatott. A nagyváradi szent Vince-intézet s annak árvái igen sokat tudnának beszélni arról, hány ezer és ezer forintot juttatott nekik dr. Steiner Fülöp prelátnak ur azután is, hogy 1886-ban Nagyváradról, mint a Szent-István-társulat alelnöke, Budapestre tette át lakását.

Nagy tudományát s párját ritkító ügybuzgalmát a király is nagyrabecsülte már 1883-ban a boldogságos Szűzről nevezett savniki apátnak nevezte ki.

Papnevelői rektor korában saját költségén új oltárral és díszes olajfestményü képekkel ékesítette fel a papnevelő kápolnáját; azonfelül egy kápolna alakú díszes ludi barlangot emeltetett, a növendékeket saját költségén látta el tankönyvekkel stb.

Működése azonban nem szorítkozott pusztán a szeminárium falai közé. Megjelenésével Nagyváradon a hitélet az egész városban jelentékenyen kezdett emelkedni azon gyújtó szent beszédek hatása alatt, a melyeket mindenütt és mindenkor, a hol és a mikor alkalom nyílt, tartott; a város valósággal zarándokolt azon templomok felé, a hol ő Felségének előbbi udvari szónoka, és az egykori szent István-napi szónok volt az Isten ígését hirdető. Szavának pedig mindenkor kiváló súlyt kölcsönzött a tett! Bármily titokban gyakorolta is a szószeros értelmében vett páratlan bőkezűséget, a megvigasztalt szívek hálája nem maradhatott a szív rejtekében s azért szájról-szájra járt a hír, mily jóté-

kanonokot nyert Nagyvárad dr. Steiner Fülöp személyében.

Apáttá történt kinevezetése után még három esztendőig maradt Nagyváradon, s így el lehet mondani, hogy teljes tizenhárom évig fáradozott abban, hogy a magyar népnek olyan papokat neveljen, a kik igazi barátai s a jóban buggó vezérei, bajban vigasztaló tanácsadói. — A nagyváradi növendékpapok pedig sirva váltak meg szerett igazgatójuktól, a kiből második atyjukat veszítették el; sok könnyet hullatott utána a nagyváradi nép is, a melynek gyámola, segítsége, lelki vezére s legkedveltebb szónoka volt.

1886-ban hagyta el Nagyváradot, a mikor is a Szent-István társulat alelnökévé választotta meg, s akkor a fővárosba tette át lakását. Négy évig állott ezen országos híru kath. társulat élén, s ezen idő alatt annak célirányos vezetése, irodalmi színvonalának emelése képezték a lelkes főpap kiváló főgondjait. A négy év arany betükkel lesz beírva a társulat történetébe. Ő alatta létesült a „Tudományos és Irodalmi Osztály“, melyet bátran nevezhetünk magyar katolikus akadémiának; legnevesebb íróink az osztálynak tagjai. Ő kezdeményezte a népiratok kiadását úgy, hogy most már témédek fizetnyi hasznos és mulattatva oktató olvasmány forog a nép kezén. Ő indította meg a dízművek kiadását is. A műveltek számára pedig ő alapította meg a „Katolikus Szemle“ nevű folyóiratot. Szóval dr. Steiner Fülöp vezetése alatt a társulat oly magára küzdötte fel magát, hogy érdemei eddig páratlanul állanak a társulat történetében.

Addig is, míg a fővárosban volt, minden jövedelmét elosztogatta vagy könyvek és műre-mek vásárlására fordította. Itt is csak úgy ismerték a szegények, mint Nagyváradon; sok könnyet törölt fel itt is és sok nyomort, szomorúságot oszlatott el.

Bécs, Budapest, Győr. Nagyvárad után a székesfejevári egyházmegye lön tanuja dr. Steiner Fülöp apostoli lelkületének, nagy tudományának, páratlan szívjószágának, rendkívüli igazságszeretetének és mindenek fölött társágot nem ismerő buzgóságának.

1890. év január hó 4-én nevezte ki Ő Felsége székesfejevári püspöknek s a pápa 1900. évi június hó 26-án prekonizálta. Püspökké 1890. év szeptember hó 8-án szenteltetett fel s még ugyan-e hó 14-én el is foglalta székét.

A székesfejevári egyházmegye papsága ép úgy, mint a hívők hosszú időn keresztül hálás szívvel fognak visszatekinteni a megboldogult egyházfő áldásos püspöki működésére. Az Anyaszentegyházért buzgó lelke hatalmasan nyilatkozott meg már székfoglaló beszédében s tíz éves működése nem volt egyéb, mint a székfoglaló beszéd pontról-pontra való megvalósítása s át-vitele az életbe.

Törhetlen ragaszkodással viseltetvén Péter sziklájához, az egyház fejéhez, szentséges Atyánk, XIII. Leó pápa példájára első tekintetét az egyházmegye ifju levitáira fordította, kiket ő is „szeme fényének“ nevezett. Ezért első gondjai közé tartozott a szemináriumi nevelés reformálása s annak felemelése a modern kor színvonalára.

Hogy a nevelés az ifjuság lelkében annál maradandóbb nyomot hagyjon maga után, olyan nyomot, melyet az élet veszélyei és viharai el ne törölhessenek, az egyház intenciójának megfelelően székvaróságában kis-semináriumot létesített s ez időtől fogva a székesfejevári egyház-

megye növendék-papsága nyolcz éven át szivta magába azt a szellemet, mely a boldogultté, a mely Krisztusé volt. Hogy e tekintetben czélt ért, semmi sem igazolja jobban, mint az a hitéhez hű, egyházért s a lelkekért lelkesedő fiatal gárda, mely főpásztorsága alatt a szeminárium falai közül az életbe lépett.

Hogy papságának tudományos képzettsége minél alaposabb legyen s minél magasabb színvonalon álljon, a papnevelésben felállította az aquinói szent Tamás bölcsészetének tanszékét. A tanári kart Rómában, Innsbruckban nevelt fiatal erőkkel gazdagította, kiknek működését irányítani s ellenőrizni nála senki jobban nem tudta. — A rendes felévi vizsgálatokon nemcsak elnökölt, de személyesen kérdezett is mindenkor s minden tantárgyban szigorú alapossgal, de e mellett atyai jósággal examinálván a jól elkészült, mégis szepegő ifju levitákat.

Az élet számára ily módon előkészített ifjuságot a legnagyobb körültekintéssel alkalmazta a lelkipásztorkodásban. Jól tudván azonban, hogy a legszilárdabb épület is néha-néha javítást, támogatást igényel, hogy a legtisztább tükröt is elhomályosítja a reá tapadó víz-pára, hogy papjainak lelke állandóan tiszta, hogy a léleknek az a fenséges, nyolcz éven keresztül auni fársággal emelt épülete állandóan szilárd legyen, kiváló súlyt fektetett az évi lelki gyakorlatokra. Minden év augusztusában maga körögyűjtötte az ő gyermekeit, hogy atyjukkal együtt elmélkedjenek egy-egy kiváló Jézus társasági atya vezetése mellett azon igazságokról, melyeknek állandó megfontolása, állandó szem előtt tartása nélkül nincs lelki élet, nincs lelki buzgóság.

Egész egyházmegyéje papságának husvétig gyónását, papi gyűléseit, nemkülönbén a zsinati vizsgálatokat mindenkor éber figyelemmel kísérte, mint a papi lelki élet s tudományosság emeltyüit.

A papi lelki gyakorlatokat missziók alakjában a hívek számára is megtartotta, s alig van az egyházmegyének községe, hol a hívek a lefolyt tíz év alatt a misszió áldásában nem részesültek volna. A hitélet emelésére folyton hangoztatta a szentbeszédet, katechezisek tartását, jámbor társulatok, egyetek létesítését.

Az Örök imádás, Oltáregylet, Jézus szent szive s szent Olvasó-társulatok, melyek a megyében fennállanak, jórészt neki köszönik létezésüket.

A Boldogult bátran elmondhatta a zsolta-rossal: „Zelus domus tue comedit me.“ Rövid kormányzása alatt nemcsak saját házi kápolnáját restauráltatta a hirneves Storno által, de a sárbogárdi, Mária-remetei, göböljárás-i és piliscsabai új templomok is nagyrészt az ő buzgókodása következtében épültek fel.

Mi áll közelebb nevelési, vallásos és hazafias szempontból a templomhoz, mint az iskola? Jól tudta a nagy főpap ezt s ezért valóban nagy aggodalommal, atyai szeretettel zárta a szivébe az iskolát. Talán nem volt főpásztori kormányzásának ága, melyen több szeretettel, nagyobb gondnal csüggöt volna, mint a kath. iskola-ügy.

Hogy iskoláink kath jellegét megővja s azokat az egyház kebelén a kellő színvonalra emelje, a szükséges épületekkel, tanerőkkel ellát-hassa, létesítette papságával egyetemben a „szent Imre iskola-alapot“, melyhez, hogy az általa nyilvánosan kiutalványozott összesen kívül titokban mennyit adott, azt csak Az tudta, kitől ezért jutalmát várta a Mindenható.

Politikai szereplésének tüzetes méltánylása az illetékes történetíró tollára vár. Általában elmondhatjuk, hogy minden szavát, minden tettét igaz meggyőződés, az egyház és hazá iránti szeretet, a közügyek iránti lángoló lelkesedés jellemezte. Mint főrendiházi tag, főleg mint a főrendiházi jogügyi és törvénykezési bizottságának tagja mindenkor felemelte szavát, valahányszor az egyházat megtámadva a magyar nemzet jólétét veszedelembé látta. Általában mint püspök, minden tekintetben gondos és szerető atyja volt a népnek.

Harminczhét évig tanított és tanult s ez idő alatt nem szünt meg tudományát gyarapítani. A hittudományokon kívül, a melyekben első rendű alapossgára tett szert, a többi tudományok iránt is melegen érdeklődött. Nem volt az a nevezetes könyv, melyet át ne tanulmányozott volna. Sok nyelvhez értett, de legjobban s leg-szebben beszélt és irt édes magyar hazánk nyelvén, a mit akár társalgásában, akár szónoklatain azonnal észre lehetett venni.

Nagy élettapasztalata volt, mert a társadalom minden osztályában megfordult, kezdve az udvari és legelőkelőbb köröktől s ez csak növelte életbölcsességét s fogékonyságát tette főleg azok iránt, a mikre a népnek van szüksége.

A betegség és halál.

A megyés püspök halálát közvetve az az agyszélhűdés okozta, mely őt 6-án, azaz hétfőn délután 6 órakor érte. Épen sétatkozásán voltak és midőn a kocsirol leszállva gyalog akarta utját folytatni, hirtelen fejéhez kapott, a vele levők melléje siettek és karjaikon tartották fel, hogy össze ne essék. Rögtön kocsiba ültették és visszahajtották a nyaralóba. Ettől az időtől a beteg állapota mindinkább közeledett az elmulás felé. Esméletét nem veszerte el, csak időnkint, a mikor a fájdalom nagyobb erőt vett rajta: nem tudott beszélni és éleljet adni magáról, de hallott és értesült mindenről. A szélhűdés jobb oldalát érte, a melynek következtében a baloldali idegek teljesen megbénultak, szemét nem tudta felnyitni és arca erősen megdagadt. Előbb Sebestyén J. teési esp. plebánosnak győnt meg, azután Tomcsányi Lajos Jézus-társasági atyának. Szívetfacsaró jelenet volt az, mikor csütörtökön a szent gyónás után felhatalmazta páter Tomcsányit, hogy nevében bucsuzzon el egyházmegyéjétől. Mintegy valódi apostol, letette a hitvallást, kifejezte tántorithatatlan hűségét Jézus Krisztus egyháza és annak földi helytartója iránt. — Ezen hűségi érzelem kifejezése mellett akart kivulni a világból. Üdvözölte káptalanját és kedves papjait, szeretettel ölelte kebelére egész egyházmegyéje összes gyermekeit. Kérte papjait, hogy az egyház és annak feje iránt való hűségét ápolják a hívekben, terjesz-szék Jézus és a boldogos Szűz Szívének tiszteletét. Ez volt végrendelete. Azután üdvözölte a püspöki kart. Bocsánatot kért mindenkitől, a kit, mint gyarló földi ember, valaha megbánthattott. Mintegy utolsó erősebb fellobbanása volt ez a gyenge testnek, mikor a szt. áldozást utoljára elvégezte, ereje ismét hanyatlani kezdett. Ettől kezdve az élete csendes haldoklás volt. A szélhűdés mellé tudóvizenyő járult, a mely a beteg állapotát mindig súlyosabbá tette, az orvosok, dr. Major országgyűl. képviselő, dr. Bierbauer főorvos lemondtak a javulás minden reményéről.

A beteg főpap Istennel és emberekkel el-vegezőven számadását, erős hittel várta Péter utódjának, XIII. Leo pápának áldását, mig nem megérkezett. A pápai áldás szószerinti szövege a következő:

S. padre dolente l'infermita di nous. Steiner vescovo di Alba-Regale, gli manda di tutto cuore l' apostolica benedizione, e fa voti quarigione egregio vescovo.

M. Card. Rampolla.

Pénteken vitte el dr. Klauz György püspöki titkár a pápa rendkívül meleg hangú táviratát, a melyben igéri, hogy a kitünő püspökért imádkozni fog. Mikor felolvasták, megértette és érthetően mondotta: köszönöm.

Ezután már sem beszélni, sem szemeit felnyitni nem volt képes, de eszméletét nem veszette el, mikor a körülötte levők a Jézus Szive litániáját gyakrabban hangosan olvasták, ereje egy rövid időre mindig visszatért. A halál ma éjjel éjjel után egy óra 15 perczkor következett be, a nemes lélek visszatért Istenéhez, hogy elvegye sáfarkodásának jutalmát. — Az ott levő papok: dr. Tomcsányi Lajos, Jézus-társasági atya, Mayer Károly kanonok, dr. Klauz György, dr. Vizota Alajos, dr. Csizsárik János, theol. tanár, a püspök rokona, Bundala Mihály, budapesti közp. szemináriumi lelki-igazgató miséket mondtak a megboldogult lelkiüdvéért.

A káptalan ülése.

A székeskáptalan ma d. e. 10 órakor Károly János nagyprépost elnöklété mellett ülést tartott, melyen káptalani helynökönek Károly János nagyprépost választott meg. A püspöki javadalom ügyeinek vezetésével Mayer Károly és Gremperger István apát-kanonokok bizattak meg.

Ugyanez alkalommal a káptalan az alábbi gyászjelentést bocsájtotta ki:

A Székesfejérvári Egyházmegyei Káptalan saját és a rokonok nevében is mélyen megsomorodott szívvel jelenti Méltóságos és Főtiszteleendő Steiner Fülöp Isten és az Apostoli Szent-szék kegyelméből székesfejérvári megyés püspöknek, pápa Ő Szentsége trónállója és házi főpapjának, római gróf, Ő cs. és apost. kir. Felsége t. udvari káplánjának, a b. Szűz szeplőtelen fogantatásáról nevezett pápai római akadémia tagja, a szt. László és szt. Tamás társulatok elnöke, a kath. legényegyletek országos szövetekezete disz-elelnökének, bekebelezett hittudornak stb. folyó évi aug. 11-én éjjeli 1¹/₄ órakor, rövid szenvedés és az egyházi szentségek ismételt épületes fölvetéle után, életkorának 62-ik. áldozárságának 38-ik, püspöki méltóságának 10-ik évében szélhűdés következtében történt csendes elhunytát. A boldogultnak hült tetemei f. hó 14-én délelőtt 9 órakor a helybeli székesegyházban tartandó ünnepélyes gyászszentmise után fognak a Szt. Háromságról nevezett temetőben a boldog feltámadás reményében nyugalomra helyeztetni. Székesfejérvár, 1900. augusztus 11. Az örök vilá-gosság fényeskedjék neki!

* * *

Temetés.

A jobblétre szenderült egyházfejedelem holttestét még az éjjel szándékoznak visszahozni Teésről. Azt hiszik, hogy a hatóságok részéről ez semmi akadályba nem fog ütközni, mert Rainprecht Antal jószágkormányzó, a püspök rokona még reggel Veszprémbe utazott, hogy a szükséges intézkedéseket megtegye. A ravatalt a püspöki palota nagytermében fogják felállítani. A temetés kedden délelőtt 9 órakor tartandó gyászmise után lesz. A temetésre valószínűleg Meszlény Gyula szatmári, vagy báró Hornig Károly veszprémi megyés püspököt fogja a káptalan felkérni. A nagy halott holttestét a Szt.-Háromság temetőben fogják örök nyugalomra helyezni. — A megboldogult még életében kifejezést adott abbéli óhatának, hogy ezen temetőben szeretne pihenni, mert mint mondá, ott hívei is többen imádkoznak érte.

A belvárosi plébánia részéről a gyászi tisztelet hétfőn reggel 7 órakor fog megtartatni, melyen K. Horváth István belvárosi plébános celebrál.

Részvétnyilatkozatok.

Az Istenben boldogult püspök betegsége alatt minden oldalról számosan érdeklődtek hogyléte felől. József főherczeg minden-nap külön értesítést kért. Ugyszintén a püspöki kar tagjai: Vaszary Kolozs herczegprimás, Hornig Károly veszprémi, Heteyi Samu pécsi, Desewffy Sándor csanádi, gróf Majláth Gusztáv erdélyi, Zalka János győri, gróf Csáky Károly váci, Bende Imre nyitrai püspökök táviratilag intéztek kérdést a beteg püspök állapotáról. Azonkívül gróf Zichy Nándor, ifj. és id. gróf Zichy János, gróf Cziráky Antal, Thurn Taxis herczeg, gróf Zichy Jenőné stb.

Halála után eddig a következő részvéttáviratok érkeztek:

József főherczeg Ő cs. és kir. Fensége a következő táviratban kondoleált:

Végzetlen fájdalom tölti el egész családomat szeretett jó püspökünk jobblétre való átköltözése hírére, belenyugsunk az örök Isten akaratába.

József főherczeg.

Vaszary Kolozs biboros herczeg-primástól az alábbi távirat érkezett:

Öszinte részvétellel osztozom a főtisztelendő káptalan lesújtó fájdalmában.

Vaszary Kolozs, herczegprimás.

Zichy János gróf távirata:

Legöszintébb részvétünket és legnagyobb fájdalmunk kísérvé püspök Urunk, jó lelkipásztorunk Istenben való csendes elhunytát.

Gróf Zichy János idősb,
az egész családja nevében.

Táviratilag fejezték még ki részvéttüket az alábbiak:

Az egyházmegyét és mindnyájunkat sújtott veszteség és szeretett püspökünk gyászában fogadják részvétünk nyilvánítását.

Zichy Nándor és Aladár grófok.

Püspökünk elhunytát, kiben igaz, régi barátomat tiszteltem, fájdalom. Lux perpetua luceat ei.

Gróf Csáky püspök.

Püspökünk nem várt sajnálatos, gyászos elhunytá felett fogadja a főtisztelendő káptalan és az egész egyházmegye öszinte, mély részvétemet, a boldogult nyerje érdemei jutalmát az örök viláosságban.

Desewffy csanádi püspök.

Áldott emlékü püspök urunk váratlan elhunytának lesújtó hírére sietek a főtisztelendő káptalannak legbensőbb részvétemet és mély fájdalmamat kifejezni.

Kalocsay Alán.

Nagyságos Károly János nagyprepost, püspökhelyettes urnak.

Székesfejérvár.

A boldogult püspök urnak gyászos elhunytá fölött érzett mély fájdalmat tolmácsolom a magam és rendem részéről a nagyságos káptalannak. Az örök viláosság fényeskedjék neki.

Ödön, zirczi apát.

A főtisztelendő Káptalannak.

Székesfejérvár.

Jézus szive szerinti püspököt vesztett a megye, de mi is érezzük, mily veszteség érte a magyar katolikus egyházat. Ily buzgó és fáradhatatlan főpásztor halálával e veszteség felett bánkódva sietek a főtisztelendő káptalannak mély részvétemet nyilvánítani.

Schlauch bibornok.

A nagyságos székes káptalannak.

Székesfejérvár.

Fogadja a nagyságos székes Káptalan legmélyebb részvétemet Steiner Fülöp megyés püspök ur oly gyorsan bekövetkezett elhalálózása alkalmával.

Zalka püspök.

Dr. Szabady József káptalani ügyvédnek.

Székesfejérvár.

Kérem adja át a Káptalannak öszinte részvétem kifejezését.

Szőgyény.

Felelős szerkesztő: Chay Antal.

